

TÒA ÁN NHÂN DÂN
QUẬN BA ĐÌNH
THÀNH PHỐ HÀ NỘI
Số: 116/2024/QĐST- VDS

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Ba Đình, ngày 10 tháng 5 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BA ĐÌNH, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên tòa: Bà Đồng Thị Lai.

Thư ký phiên họp: Ông Phạm Quang Huy - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình tham gia phiên họp:

Bà Bùi Mai Phương - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 5 năm 2024 tại Trụ sở Tòa án nhân dân quận Ba Đình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 21/2024/TLST-VDS ngày 02 tháng 02 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 140/2024/QĐST-VDS ngày 03/5/2024 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu:

Ông Dệch Cầu M, sinh năm 1963; (Có mặt)

HKTT: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Bà Dệch Độc V (Dịch Thị Nhung), sinh năm 1952; (vắng mặt)

HKTT: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Ông Dệch Pháy M, sinh năm 1954; (vắng mặt)

HKTT: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Bà Dệch Phếch V, sinh năm 1956; (vắng mặt)

HKTT: Tổ 23 phường Nghĩa Đô, quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội.

Ông Dệch Ôi M, sinh năm 1959; (vắng mặt)

HKTT: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Ông Dệch Quốc V, sinh năm 1971; (vắng mặt)

HKTT: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Chị Dệch Thị Ngọc Ánh, sinh năm 1977; (Có mặt)

HKTT: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 10 tháng 01 năm 2024 và các bản tự khai trong quá trình giải quyết vụ án cũng như tại phiên họp, người yêu cầu là ông Dệch Cấu M trình bày:

Bố mẹ ông là ông Dệch Tạt Chi (mất năm 2010) và bà Trương Thị Cậy (mất năm 2015) có 08 người con gồm:

1. Bà Dệch Độc V (Dệch Thị Nhung), sinh năm 1952.
2. Ông Dệch Pháy M, sinh năm 1954.
3. Bà Dệch Phếch V, sinh năm 1956.
4. Ông Dệch Ôi M, sinh năm 1959.
5. Dệch Cấu M, sinh năm 1963.
6. Ông Dệch Xì M, sinh năm 1966 (mất năm 2012)
7. Ông Dệch Và M, sinh năm 1969 (mất năm 2004)
8. Ông Dệch Quốc V, sinh năm 1971.

Ông Dệch Quốc V là em trai út của ông, mắc bệnh chậm phát triển tâm thần. Bệnh khởi phát từ nhỏ với các biểu hiện ban đầu: chậm nói, chậm đi so với các bạn cùng lứa tuổi. Ông V không tự vệ sinh cá nhân, không tự chăm sóc được bản thân, giao tiếp hạn chế, không biết chữ. Các hoạt động ăn uống vệ sinh cá nhân đều cần có người trợ giúp.

Trước đây khi bố mẹ ông còn sống, ông V sống cùng với bố mẹ tại số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. Năm 2010, bố mất, năm 2015 mẹ mất, chỉ còn ông V vẫn chung sống với gia đình các anh chị em.

Các biểu hiện bất thường hàng ngày của ông V là: lảm lỳ, ít nói và có những lúc nổi loạn, hò hét, cơ thể thấp bé như một đứa trẻ lên mười, thiếu năng trí tuệ, chỉ thích nằm một chỗ, không nói chuyện với ai, không làm việc, vẫn biết vệ sinh cá nhân, đôi lúc nói mình bị ma nhập, nói có tiếng nói chuyện trong đầu, nói xấu mình, nói có người theo dõi mình. Đôi khi ông V hét lên chạy ra ngoài trong tình trạng mất kiểm soát.

Hiện nay ông V đêm ngủ kém, mệt nhiều, ăn uống kém, chóng mặt nên gia đình đưa ông đi khám và điều trị tại Khoa thần kinh- Bệnh viện Thanh Nhàn với chẩn đoán là Chậm phát triển tâm thần nặng.

Suốt từ nhỏ ông V đã mang trong mình bệnh này, do điều kiện gia đình nên ông được điều trị và chăm sóc tại nhà.

Gia đình đã đưa ông V đi khám và điều trị tại nhiều nơi nhưng do đã lâu nên hồ sơ không còn lưu giữ, ông V đã được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng từ năm 2019 theo sổ theo dõi số 22 của phường Ngọc Khánh.

Tới ngày 25/12/2023 gia đình đã cho ông V đi khám lại tại Khoa thần kinh- Bệnh viện Thanh Nhàn với chẩn đoán: mắc bệnh chậm phát triển tâm thần nặng, sau khi điều trị từ ngày 25/12/2023 đến ngày 29/12/2023 bệnh viện đã cho ông V ra viện và cho thuốc về điều trị ngoại trú.

Hiện nay, ông V đang sinh sống tại địa chỉ trên, được điều trị và nuôi dưỡng tại gia đình bởi chị Dệch Thị Ngọc Ánh (con gái ông Dệch Pháy M- cháu gái gọi ông V là chú), ông V không có vợ con, các anh chị em đã già, hàng ngày việc chăm sóc ông V đều do cháu Ngọc Ánh thực hiện.

Tiền sử 3 đời gia đình chưa ai bị tâm thần, thần kinh. Gia đình ông bà bên nội, gia đình ông bà bên ngoại của chúng tôi đều khỏe mạnh, không có ai mắc bệnh chậm phát triển.

Gia đình đã tổ chức cuộc họp gia đình và thống nhất cử cháu Dệch Thị Ngọc Ánh làm người đại diện giám hộ hợp pháp cho ông V.

Nay ông đề nghị Tòa án tuyên bố ông Dệch Quốc V bị mất năng lực hành vi dân sự đồng thời công nhận chị Dệch Thị Ngọc Ánh (con ông Dệch Pháy M) cháu của ông Dệch Quốc V là người đại diện hợp pháp của ông Dệch Quốc V trong suốt thời gian ông Dệch Quốc V bị mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các vấn đề liên quan đến dân sự.

Tại các bản khai của Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Dệch Dộc V, ông Dệch Pháy M, bà Dệch Phếch V, ông Dệch Ôi M, chị Dệch Thị Ngọc Ánh cùng thống nhất với lời trình bày của ông Dệch Cấu M đề nghị tuyên bố ông V bị mất năng lực hành vi dân sự và xin được vắng mặt tại tất cả các buổi làm việc, phiên họp.

Tại phiên họp: Ông Dệch Cấu M vẫn giữ yêu cầu như đã trình bày.

Chị Dệch Thị Ngọc Ánh đồng ý với lời trình bày của ông Dệch Cấu M và đồng ý nhận làm người giám hộ của ông V.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình tham gia phiên họp phát biểu:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký Tòa án trong quá trình giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng của họ theo quy định của pháp luật.

Về việc giải quyết việc dân sự:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ; căn cứ các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 51, 53, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015, của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án. Đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà ông Dệch Cấu M, tuyên bố ông Dệch Quốc V là người mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị cử chị Dệch Thị Ngọc Ánh làm giám hộ cho ông V. Ông M được miễn lệ phí.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Ba Đình nhận định:

[1]. Xét yêu cầu của ông Dệch Cấu M yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Dệch Quốc V bị mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ do ông Cấu M cung cấp và do Tòa án thu thập, Tòa án nhân dân quận Ba Đình có quyết định trưng cầu giám định yêu cầu Viện pháp y Tâm thần Trung ương giám định sức khỏe tâm thần đối với ông Dệch Quốc V.

Tại kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 109/KLGĐ ngày 25 tháng 4 năm 2024 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Dệch Quốc V bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Như vậy, có căn cứ để chấp nhận đơn yêu cầu của ông Dệch Cấu M, tuyên bố ông Dệch Quốc V là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015.

[2]. Ông V là người thành niên chưa có vợ, con. Bố mẹ của ông V đã mất, các anh chị của ông V đã già và gia đình có biên bản họp thống nhất chọn chị Dệch Thị Ngọc Ánh (cháu ruột ông V) là người giám hộ của ông V, theo quy định tại khoản 3 Điều 53 của Bộ luật dân sự năm 2015.

Chị Dệch Thị Ngọc Ánh có các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự năm 2015.

[3]. Về lệ phí: Ông Dệch Cấu M là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí nên miễn lệ phí cho ông Dệch Cấu M.

[4]. Lời phát biểu của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp phù hợp với nhận định của Tòa án nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 27, 35, 39, 361, 370, 371, 372, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 136; khoản 2 Điều 141 Bộ luật dân sự năm 2015.

Căn cứ vào điểm đ khoản 1 Điều 12 và khoản 5 Điều 15 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

1, Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Dệch Cấu M đối với ông Dệch Quốc V.

2, Tuyên bố ông Dệch Quốc V, sinh năm 1971, đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội là người mất năng lực hành vi dân sự.

3, Chị Dệch Thị Ngọc Ánh, sinh năm 1977; đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 11 ngách 477/28 phố Kim Mã, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội là người giám hộ của ông Dệch Quốc V kể từ ngày 10 tháng 5 năm 2024 cho đến khi có sự thay đổi khác.

Chị Dệch Thị Ngọc Ánh có các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 của Bộ luật dân sự năm 2015.

4, Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Dệch Cấu M được miễn lệ phí.

5, Về quyền kháng cáo: Ông Dệch Cấu M, chị Dệch Thị Ngọc Ánh có mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày 10 tháng 5 năm 2024.

Bà Dệch Dộc V, ông Dệch Pháy M, bà Dệch Phếch V, ông Dệch Ôi M vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định.

Nơi nhận:

- TANDTP Hà Nội;
- VKSND quận Ba Đình;
- Chi cục THA dân sự quận Ba Đình;
- Các đương sự;
- Lưu Hồ sơ

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp

(đã ký)

.